

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

VALSTYBINĖ ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS INSPEKCIJA

2004 m. kovo 23 d. Nr. 1010-2-10
Vilnius

Valstybės kontrolės 2003-05-19 pavedimu Nr. 1010-2, mes atlikome Valstybinėje atominės energetikos saugos inspekcijoje (Šermukšnių g. 3, 01106 Vilnius, kodas 8863987) valstybinį finansinį auditą, kurio tikslas – nustatyti, ar įstaigos 2004-01-01 finansinės ataskaitos parodo tikrą bei teisingą būklę ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, bei atlikti finansinės atskaitomybės ir sandorių auditą, apimančių teisės aktų laikymosi priežiūrą. Atlikome 2004-01-01 Išlaidų sąmatų vykdymo balanso (forma Nr.1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo apyskaitos (forma Nr. 2) ir kitų apyskaitų (formos Nr. 3-1, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 13, 14) bei paaiškinamojo rašto auditą.

Ši ataskaita:

- yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausančią turtą, dalis;
- pateikia tik audito metu atliktus dalykus ir nustatytus faktus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas valstybinio audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Finansinis auditas atliktas pagal valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 patvirtintus Valstybinio audito reikalavimus (Žin., 2002, Nr. 20-790) ir vadovaujantis kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų apskaitos tvarkymą ir asignavimų naudojimą.

Finansinio audito metu ištyrę vidaus kontrolę ir rizikos faktorius (veiksnius), susijusius su įstaigos veikla bei apskaitos sistemomis, mes parengėme audito programas (darbo užmokesčio, piniginių lėšų kasoje ir banke, kitų išlaidų darbams, prekėms ir paslaugoms įsigyti) ir atlikome

savarankiškas (detalias) procedūras, sumažinančias audito riziką, bei surinkome įrodymus, reikalingus valstybinio audito ataskaitai ir nuomonei pagrįsti.

Bendra informacija apie audituotą subjektą

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (toliau – VATESI) yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto. VATESI yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaiga, reguliuojanti branduolinę saugą.

Audituoti laikotarpiu VATESI viršininku dirbo S. Kutas, Finansų skyriaus vedėja – Z. Adomaitienė.

Vidaus kontrolė

VATESI vidaus kontrolės sistema visumoje atitinka Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo (2002-12-10 Nr. IX-1253) nuostatas ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-05-08 įsakymu Nr. 1K-123 patvirtintus Finansų kontrolės reikalavimus. Tačiau įstaigoje taikomos darbo užmokesčio kontrolės procedūros yra nepakankamai veiksmingos.

Finansinės veiklos rezultatai

VATESI dviems programoms vykdyti 2003 m. patvirtinti ir gauti asignavimai bei padarytos kasinės ir faktinės išlaidos pateikiamos lentelėje.

(tūkst. Lt)

Programų kodai	Funkcinės klasifikacijos kodas	Programų Pavadinimai	Patvirtinti asignavimai, įskaitant patikslinimą	Gauti asignavimai	Kasinės išlaidos	Faktinės išlaidos	Palyginimas	
							kasinių išlaidų su patvirtintais asignavimais (3-1 skl.)	faktinių išlaidų su patvirtintais asignavimais (4-1 skl.)
A	B	C	1	2	3	4	5	6
		IŠ VISO	*4398,1	4397,5	4397,5	4254,6	-0,6	-143,5
4.1	09.	Viešasis ir vidinis administravimas	*3398,1	3397,6	3397,5	3353,7	-0,6	-44,4
5.1	09.	Pasirengimo valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimui projektų ir antrojo bloko saugos įvertinimas	1000	999,9	1000	900,9	-	-99,1

* įskaitant iš Vyriausybės rezervo skirtas lėšas (100 tūkst. Lt)

VATESI 2003 metais dviems programoms vykdyti gavo 4297,5 tūkst. Lt arba 0,6 tūkst. Lt mažiau, nei patvirtinta Lietuvos Respublikos 2003 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (2002-12-10 Nr. IX-1227 su vėlesniais pakeitimais) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-01-21 nutarimu Nr. 62 “Dėl 2003 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo” (su vėlesniais pakeitimais). Be to, pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-03-25 nutarimą Nr. 355 „Dėl lėšų skyrimo“ įstaiga iš Vyriausybės rezervo gavo 100 tūkst. Lt (kasinės išlaidos – 100 tūkst. Lt, faktinės išlaidos – 25 tūkst. Lt).

VATESI 2003 metais gautus valstybės biudžeto asignavimus panaudojo pagal nustatyta tvarka sudarytas bei patvirtintas sąmatas ir patvirtintose programose nustatytiems tikslams. Įstaiga neviršijo Lietuvos Respublikos 2003 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-01-21 nutarimu Nr. 62 ir sąmatose patvirtintų asignavimų paprastosioms išlaidoms (iš jų darbo užmokesčiui).

VATESI 4.1 ir 5.1 programoms vykdyti padarytos kasinės išlaidos (įskaitant iš Vyriausybės rezervo gautas lėšas) didesnės nei faktinės išlaidos dėl šių priežasčių:

- 93,1 tūkst. Lt (5.1 programa) dėl išankstinio apmokėjimo Kauno technologijos universitetui pagal sutartį Ignalinos AE antrojo bloko saugos įvertinimui (SAR-2) užbaigti;
- 75 tūkst. Lt (4.1 programa) dėl išankstinio apmokėjimo UAB „Avona“ pagal sutartį už 2003 m. gautų patikėjimo teise administracinių patalpų (Goštauto g. 12, Vilnius) remontą.

Klaidos, pažeidimai ir pastebėjimai

VATESI viršininko 1999-03-03 įsakymu Nr. 8 patvirtintas Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos darbo reglamentas. Šio dokumento XIV skyriaus „Darbuotojų skatinimas ir priedų prie tarnybinių atlyginimų skyrimas“ 85-90 p. nuostatos neatitinka Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (2002-04-23 Nr. IX-855), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ ir 2002-07-19 nutarimo Nr. 1167 „Dėl vienkartinį piniginį išmoką valstybės tarnautojams skyrimo ir mokėjimo tvarkos patvirtinimo“ kai kurių straipsnių ir punktų nuostatų. Būtent, Darbo reglamento:

- 85-88 punktuose aptariamas VATESI darbuotojų premijavimas (šiuo metu galiojančiuose teisės aktuose valstybės tarnautojų ir kitų darbuotojų tokia skatinimo forma nenustatyta);
- 89 punkte numatytas materialinės pašalpos skyrimas teisės aktais nenumatytu atveju (darbuotojo mirties atveju);
- 90 punkte numatyta galimybė vieną kartą kalendoriniuose metuose skirti iki vieno vidutinio mėnesinio atlyginimo dydžio sveikatingumo pašalpą einant kasmetinių atostogų (tokia nuostata teisės aktuose taip pat nenustatyta).

VATESI valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai parengti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-05-20 nutarimu Nr. 685 patvirtintos Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodikos 1-ame priede pateiktą Valstybės tarnautojo pareigybės aprašymo pavyzdį. Kaip ir minėtos metodikos pavyzdyje, VATESI valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose atsakomybė nenumatyta.

Nesilaikant Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000-12-29 įsakymu Nr. 352 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos, VATESI 2003 m. planavo ir kasines bei faktines išlaidas (8,2 tūkst. Lt) leidiniams apskaitė biudžeto išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnyje „Kitos išlaidos“ (ekonominės klasifikacijos kodas 1.01.3.30). VATESI 2004 m. išlaidų sąmatas sudarė pagal patvirtintą Klasifikaciją.

VATESI darbuotojams priedai už tarnybos stažą ir kvalifikacinę klasę bei priemokos (procentais) nustatytos teisės aktų nustatyta tvarka, tačiau apskaičiuojant priedus bei priemokas jų sumos apvalinamos (LR valstybės tarnybos įstatyme ir kituose teisės aktuose priedų ir priemokų apvalinimas nenumatytas). Nuo 2004 m. sausio 1 d. darbuotojams priedai ir priemokos skaičiuojami teisingai.

Mūsų siūlymu vyriausiasis inspektorius D. Brandišauskas ir vyresnioji specialistė R. Meliūkštienė 2004-03-15 kasos pajamų orderiais Nr. 2432028 ir Nr. 2431601 grąžino į kasą 79,23 Lt ir 5,86 Lt darbo užmokesčio permokas atitinkamai už 2003 m. rugpjūčio ir liepos mėn. (aritmetinė klaida) ir šios sumos (85,09 Lt) 2004-03-22 mokėjimo pavedimu Nr. 142 pervestos į valstybės biudžetą. Branduolinių medžiagų kontrolės skyriaus vedėjo pavaduotojui M. Davainiui ir Saugos įvertinimo skyriaus vyriausiajam inspektoriumi R. Semėnui 2004 m. kovo mėn. priskaičiuotos atitinkamai 66,93 Lt ir 90,70 Lt nepriemokos už 2003 m. liepos mėnesį.

VATESI 2003 m. gruodžio mėn. įsigytą 338 Lt vertės mobilųjį telefoną NOKIA 2100 apskaitė 013 subsąskaitoje „Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės“, nesilaikydama Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 16.1 punkto reikalavimo. 2004 m. sausio mėn. mobilusis telefonas iškeltas iš 013 subsąskaitos į 070 subsąskaitą „Trumpalaikis turtas“.

Audituojamais metais mokėjimai tiekėjams buvo atliekami pervedant biudžeto lėšas iš einamosios biudžetinės sąskaitos. 2003 m. gruodžio mėn. tiesioginiai mokėjimai tiekėjams pradėti atlikti ir valstybės biudžeto lėšos į įstaigos sąskaitą banke pradėtos pervesti per kompiuterizuotą Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų (VBAM) sistemą pagal įstaigos pateiktas mokėjimo paraiškas atsižvelgiant į faktinį poreikį kiekvienai mokėjimo procedūrai atlikti. Kompiuterizuotos VBAM sistemos duomenys nenaudojami įstaigos finansinei atskaitomybei sudaryti.

Kasinių ir faktinių išlaidų analitinė apskaita tvarkoma pagal programas, išlaidų funkcinės bei ekonominės klasifikacijos kodus, tačiau apskaita yra kompiuterizuota tik iš dalies - kompiuterizuota darbo užmokesčio, banko operacijų, atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais, atsiskaitymų su atsiskaitytiniais asmenimis apskaita, o ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo, trumpalaikio materialiojo turto, medžiagų, kasos operacijų, darbo užmokesčio priskaitymų - asmens sąskaitų kortelių apskaita bei apskaitos registrai (Nr. 1, 13, 14, 15, kasos knyga, Žurnalas - Didžioji knyga) sudaromi rankiniu būdu.

Rekomendacijos

Siūlome patikslinti VATESI darbo reglamentą ir valstybės tarnautojų pareigybių aprašymus. Mūsų nuomone, tikslinga ieškoti galimybių naudoti kompiuterizuotas apskaitos sistemas ir sustiprinti vidaus kontrolę.

Finansinio audito 1-ojo departamento direktorė

Laima Šipkauskienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Danutė Mačiulaitienė

Susipažinome:

Valstybinės atominės energetikos
saugos inspekcijos viršininkas

Saulius Kutas

Finansų skyriaus vedėja

Zofija Adomaitienė